Knižní kultura I

1. Kniha jako médium komunikace a jako artefakt

Jindřich Marek

Podpora v Moodlu

https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=7474

rozpis přednášek, další materiály, vzorový test, základní literatura

Cíle hodiny

Po dnešku budete umět:

- definovat rukopisnou knihu z hlediska média i artefaktu;
- popsat hlavní funkce knihy ve středověké společnosti;
- pracovat s digitální kopií rukopisu v Manuscriptoriu.

Spor o Rukopisy

- Rukopisy královédvorský a zelenohorský (RKZ), digitální kopie: RK, RZ
  - důkaz starobylosti a kulturní vyspělosti českého národa
  - RK údajně objeven 1817 Václavem Hankou >>, RZ 1818 zaslán anonymně
  - snaha vyrovnat se okolním národům

RKZ

Význam rukopisné knihy v 19. století

- nacionalismus, formování novodobých národů
  - zkoumání památek národní minulosti, velké ediční podniky
- zájem hlavně o texty

Národní divadlo
LIBUŠE
1881–2018
Smetanovské heroiny na snímcích
z Archivu Národního divadla
opera
1918
100
2018

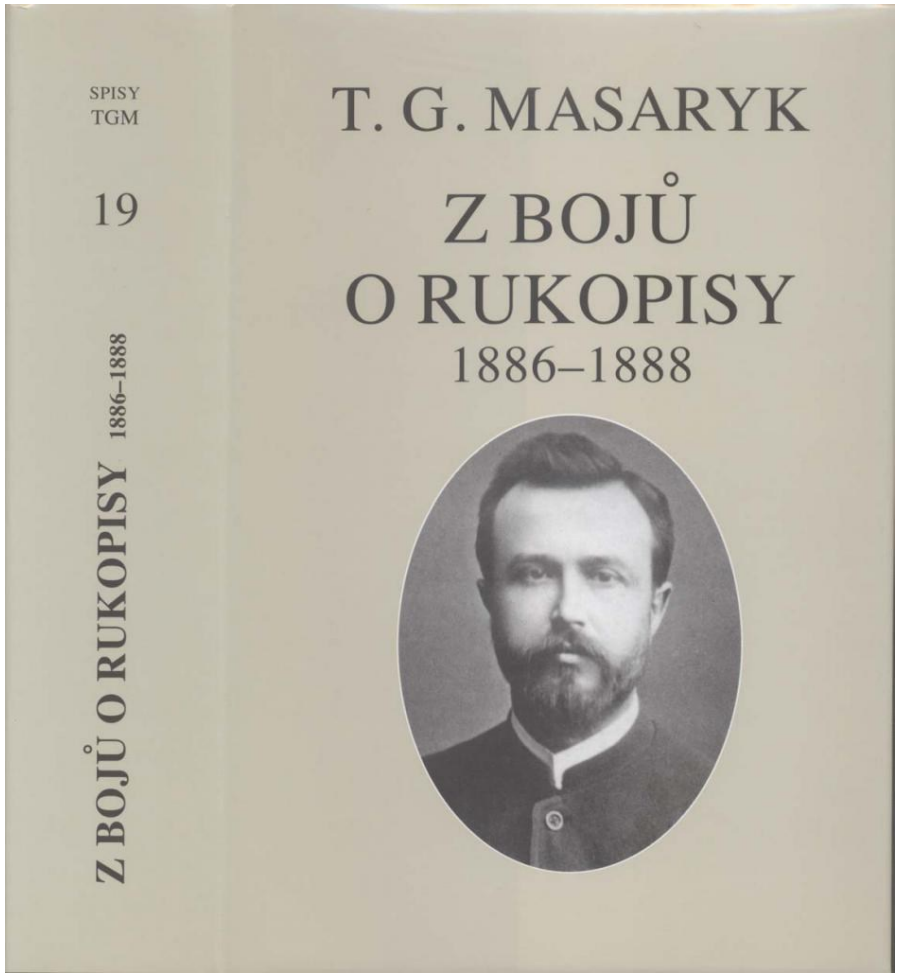
SPISY
TGM
19
Z BOJŮ O RUKOPISY 1886–1888
T. G. MASARYK
Z BOJŮ
O RUKOPISY
1886–1888

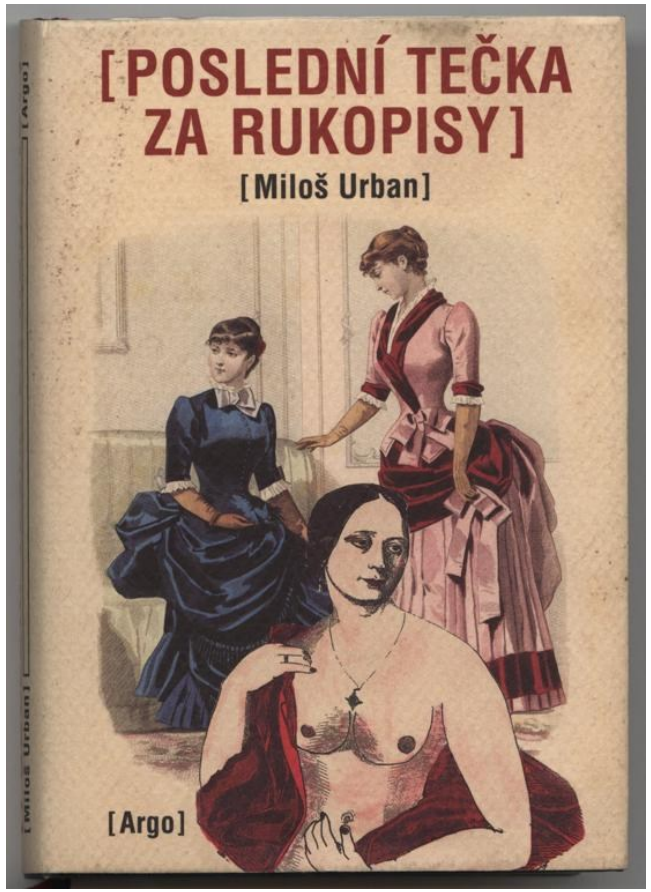
[POSLEDNÍ TEČKA
ZA RUKOPISY]
[Miloš Urban]
[Argo]

HANKA A LINDA
P&K: JOJIN&HEDGEHOG
WWW.BUGEMOS.COM
DVŮR KRÁLOVÉ, 1817
TY JO. TOHLE FAKT VYPADÁ JAKO NĚJAKEJ STAREJ RUKOPIS...
JESTLI NÁM NA TO NĚKDO SKOČÍ, TAK TO BUDE HODNĚ HUSTÝ.
NO MINIMÁLNĚ HILDA BY NA TO SKOČIT MOHLA.

OPRÁSKI SČESKÍ HISTORJE
JAK HAKNA Z LINDOU RUKOPIZOVALI (Y)
1817
Hoj Hanka
Zduž Linda
Čeče Hakna...
Semsi ňgdi nešvim, žemaš tak pjekní rukopiz...
Takoví... Kralovédvroskí !
historje.tumblr.com
facebook.com/historje

Co je středověký rukopis?

Search media

Switch to Special:Search Help

medieval manuscript Search

Images Audio Video Other Media Categories and Pages

License File Type Image size Community Assessments Sort by: Relevance 48,620 results

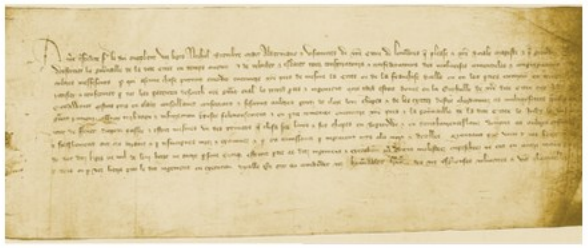

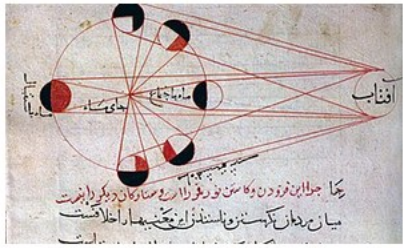

Appearance hide

Text

- Small
- Standard
- Large

This page always uses small font size

Width

- Standard
- Wide

Color (beta)

- Automatic
- Light
- Dark

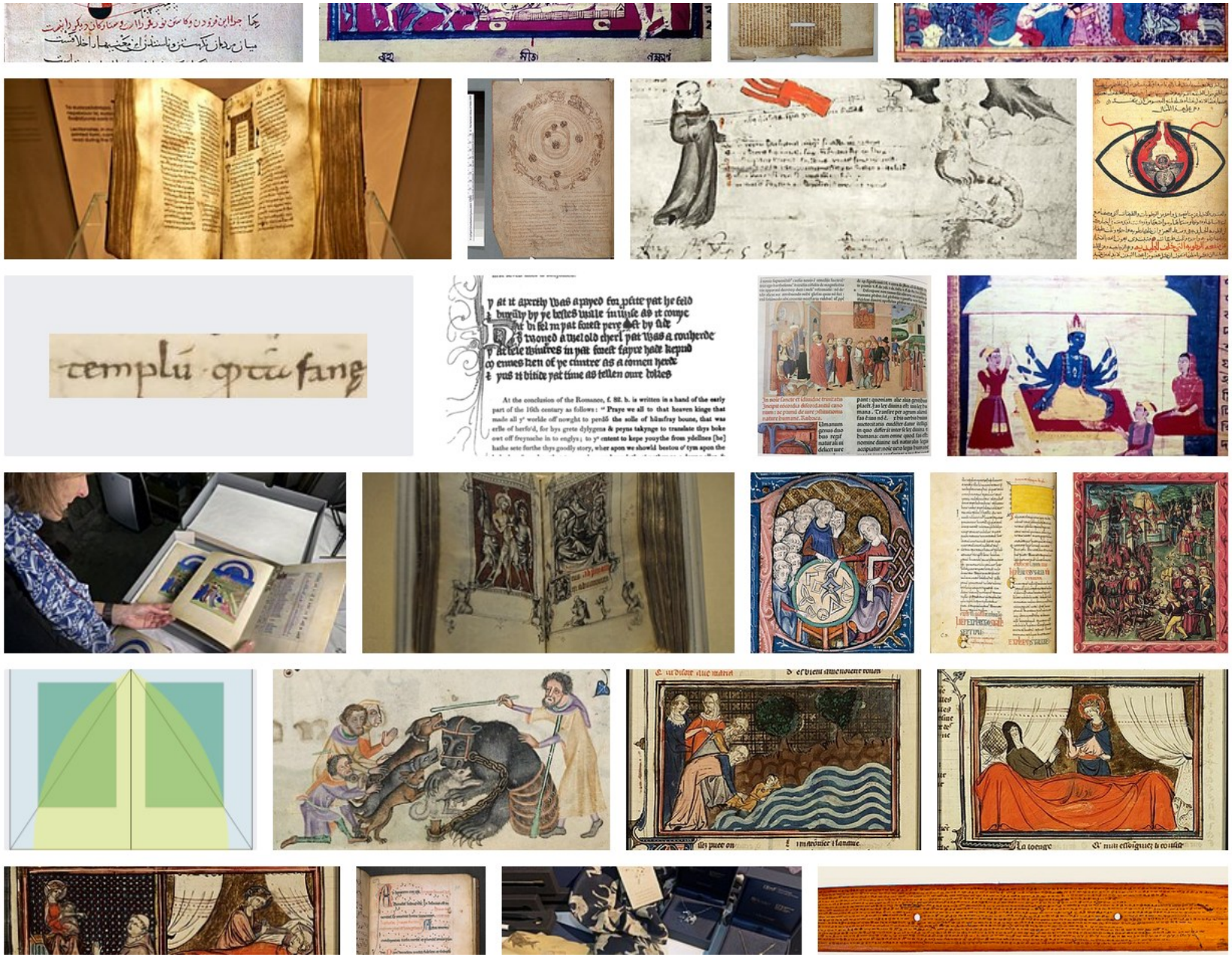

Appearance hide

Text

- Small
- Standard
- Large

This page always uses small font size

Width

- Standard
- Wide

Color (beta)

- Automatic
- Light
- Dark

Co je středověký rukopis?

- kniha psaná rukou
- „literární“ rukopis (ne rukopis úřední povahy)
- produkt středověké (příp. raněnovověké) knižní kultury
- produkt určitého kulturního prostředí
- specifická jednota vnějších (fyzických, materiálních) a vnitřních znaků (textu)
- trojrozměrný předmět („archeologie knihy“)
- nosič textu

Kniha jako artefakt: materiální aspekty

- „archeologie knihy“: kniha jako organismus

- knižní vazba
- *obálka knihy a přebal (u moderních knih)*
- psací látka
  - pergamen, papír: filigrány
- formát, paginace
- frontispis
- rozvržení stránky, písmo/typografie
- vydání
- provenienční (exemplářové) znaky

Známé středověké rukopisy

- Vyšehradský kodex
- Codex gigas

Vyšehradský kodex

- konec 11. století, digitální kopie

- korunovační evangelistář krále Vratislava I. (jako kníže II.)
- vyobrazení sv. Václava >> v iniciále ve druhé části kodexu

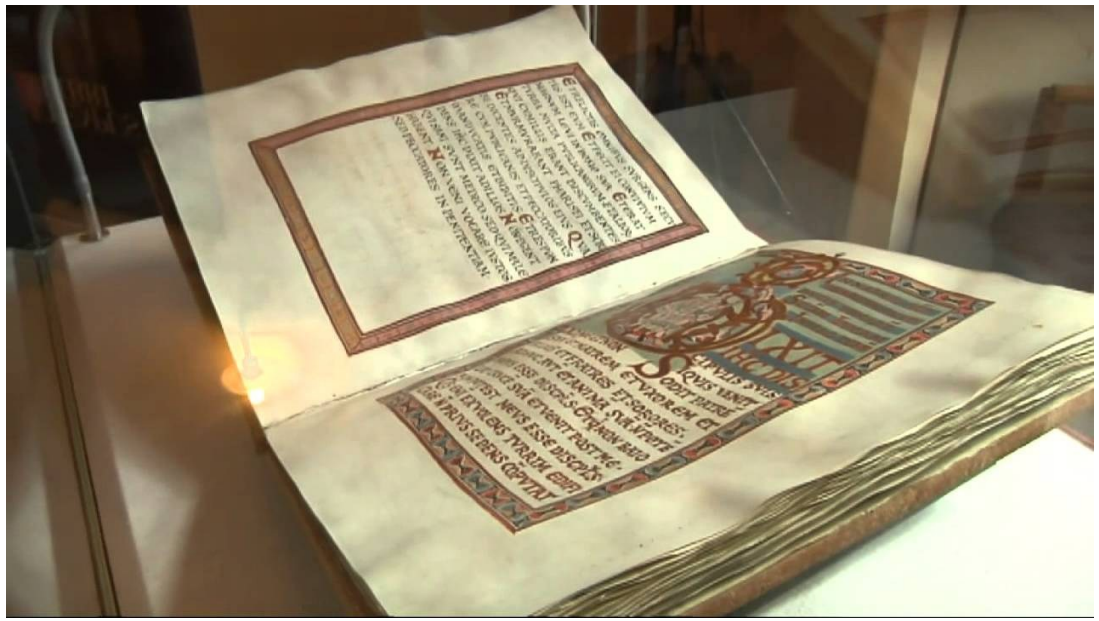

Codex gigas (tzv. Ďáblova bible)

- začátek 13. století, digitální kopie

- vznik v malém klášteře v Podlažicích (východní Čechy)
- na výšku 90 cm, obsahem „celá knihovna“
- celostranné vyobrazení ďábla, který jako řvoucí lev obchází svaté město Jeruzalém

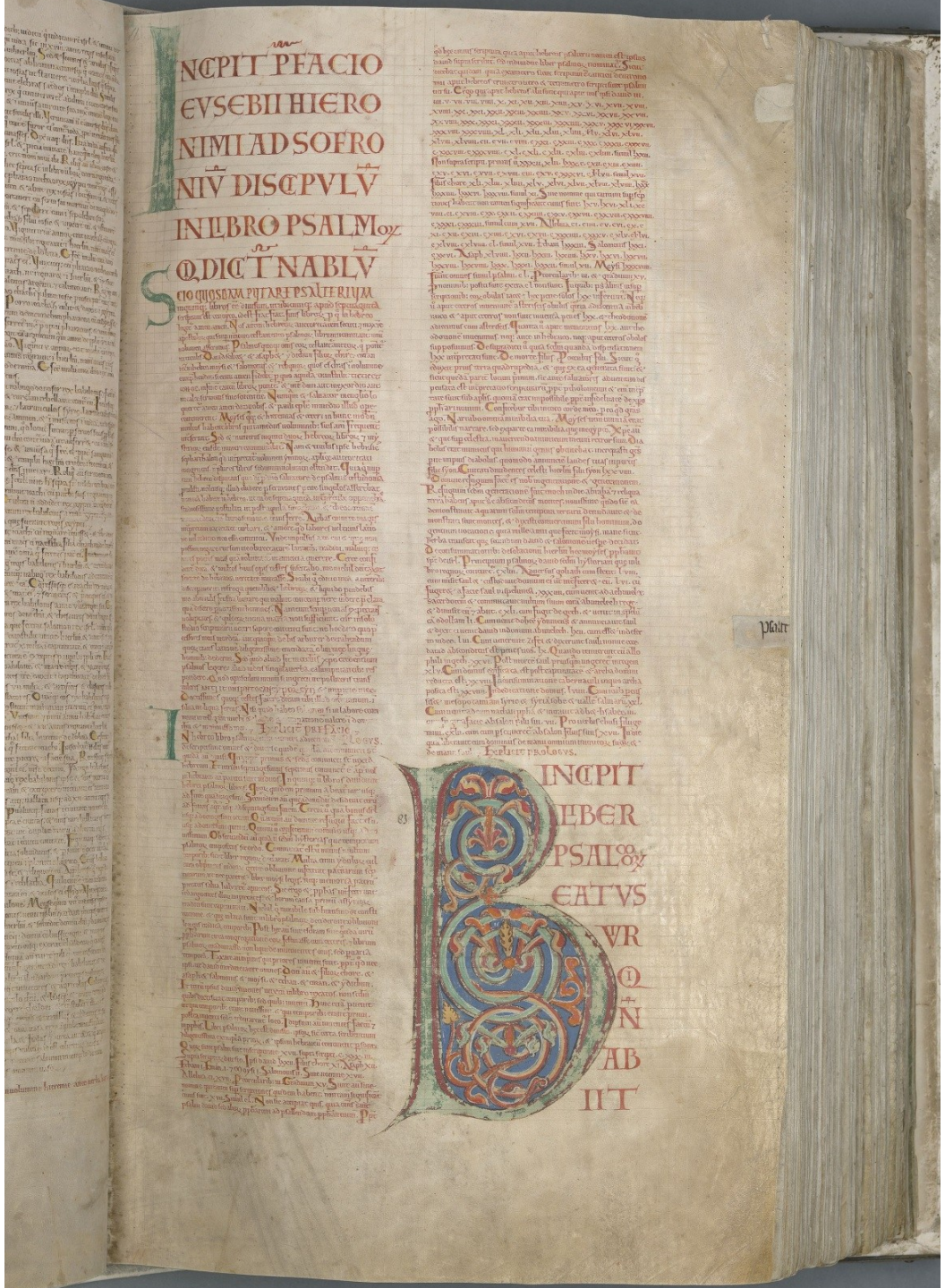
INCIPIT PFACIO
EVSEBII HIERO
NIMI AD SOFRO
NIV DISCIPVLV
IN LIBRO PSALMOR
QDICT NABLV
INCIPIT
LIBER
PSALMOR
EATVS
VR
O
N
AB
IIT

Význam rukopisné knihy dnes

- obnovení zájmu o život středověké společnosti
- zájem o kodex jako ilustraci
- kodexy před kamerou („kult bílých rukavic“)
  - proč NE bílé rukavice

Kniha jako médium

Kodex jako médium

- byl přechod od svitku ke kodexu větší inovace než vynález knihtisku?

- jeden typ média: kodex
- rukopisy vs. tištěné knihy
  - rozdíl hlavně snadnost multiplikace

Studia starých médií

rukopis jako nové médium >>

https://www.youtube.com/watch?v=pQHX-SjgQvQ

3 min., norsky, angl. titulky

Médium

- nosič obsahu mezi producentem a recipientem
- nástroje pro fixaci, přenos a šíření obrazu, písma a hudby (materiální objekt)
- „rozhraní mezi technologií a tělem“(McLuhan)

Mediální aspekty předmoderní knihy

Média knižní kultury

- rukopisy
  - knihy šířené opisováním ve středověku (a v raném novověku)
- inkunábule
  - knihy rozmnožované knihtiskem od jeho vynálezu do roku 1500
- staré tisky
  - knihy tištěné v letech 1501-1800

- *tisky 19. století a mladší*

Teoretické přístupy

- mediální historie
  - vývoj knihy jako média od hliněných tabulek až po moderní komunikační média
  - funkce médií ve společnosti, jejich výroba a užívání

- mediální archeologie
  - ne jednotné pojetí nebo terminologie
  - heterogenní sada nástrojů a inspirací pro historiky médií

Materiální texty

- znaky textu spolu se znaky zápisu
  - zkoumá spolu s dalšími materiálními znaky knih směr nazývaný „nový materialismus“

- „mediální archeologie“
  - odkrývání potenciálu zastaralých a zanedbávaných médií

Stránka v knize – podoba a funkce

- úkol:
  - otevřete digitální kopii rukopisu a zkoumejte rozložení stránky
  - jak se podoba stránky liší od dnešních knih?
  - zaměřte se na písmo, rozložení textu, nadpisy, barevné vyznačování, okraje, výzdobu ...
  - jak stránka usnadňuje čtení?
- rukopis:
  - Brno, Moravská zemská knihovna, Mk 19, digitální kopie

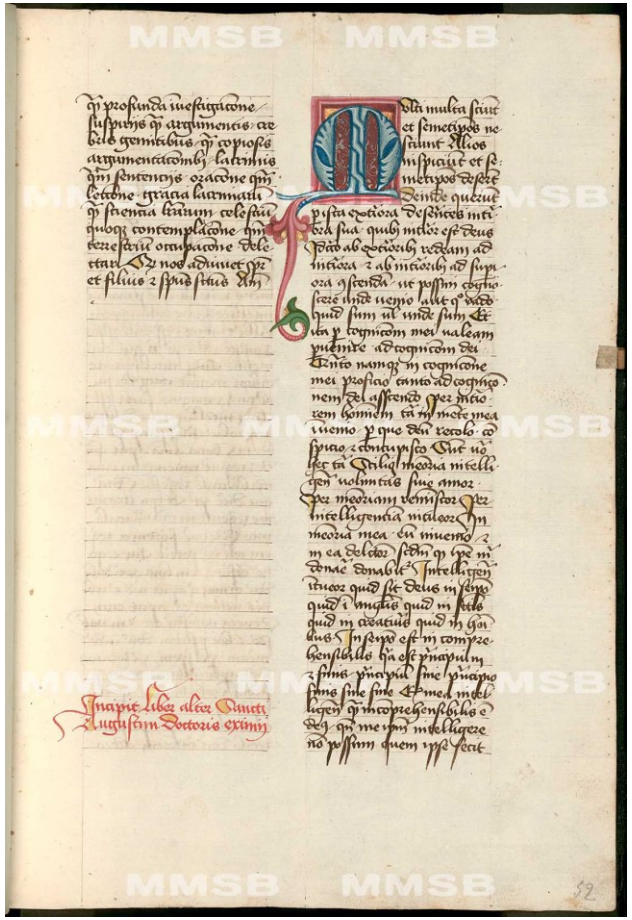

Stránka v knize – závěry a další poznatky

- proškrtávání a „interpunkce“ podle logických celků
  - tiché čtení
  - podtrhané jsou většinou citáty a jména autorit
- řádky oddělené podle interpunkce
  - hlasité čtení
- členění textové strany
  - více sloupců kvůli větší čitelnosti textu u větších formátů
  - komentáře menším písmem kolem hlavního textu
- iniciály kresleny do rukopisů podle náročnosti objednatele
- u luxusních kodexů i celostranné iluminace

Strana v rukopisu

- „manuscript matrix“ (Stephen G. Nichols)
  - trendy: materialita knihy, ekologie
- působení strany v rukopisu v několika plánech
  - samotný text
  - iluminace
  - rubriky, komentáře, výzdoba, marginálie
- jednotlivé zápisy
  - nejsou odrazem dokonalého archetypu, který vyjadřoval autorskou intenci a postupně se kazil, ale „performancemi“, které se uskutečňují v určitém prostředí a zahrnují sociální kontext

Kniha ve společnosti

- funkce (zprostředkování textu vs. reprezentace)
- prostředí užívání
- gramotnost, jazyky (latina)

Funkce knihy ve společnosti

- zprostředkování textu
  - jednotlivé knihy měly rozdílné funkce podle způsobu svého užití
  - podoba knih byla určována literárními žánry
  - písmo

- reprezentace
  - výzdoba: iluminace
  - knižní vazba

Užívání rukopisů ve středověku

- vzdělanost
  - málokdo uměl číst a psát (*litteratus*, kdo neuměl: *idiota*)
- latina
  - univerzální jazyk, vedle ní postupně pronikaly vernakulární (národní) jazyky
    - u nás čeština a němčina
- základy písemnictví
  - recepce antiky
  - Bible a křesťanská věrouka
- racionalizace a komercionalizace knižní produkce kolem 1200
  - později zavedení papíru a knihtisk

Prostředí užívání knih ve středověku

- kostely
- kláštery
  - benediktinská řehole předpokládala individuální četbu
- biskupské a panovnické dvory
- města
- univerzity

Hlavní obsahové skupiny

- Bible (též části)
- liturgické knihy: misál, evangelistář, žaltář, breviář
- teologická literatura a nábožensky vzdělavatelná próza
- přírodní vědy
- právo
- kronika, epika, román, básnictví
- knihy hodinek

Kvíz

Které obsahové typy rukopisů jsou na následujících snímcích?

Pro samostudium / přípravu ke zkoušce:

Viz samostatný soubor k této problematice v Moodlu.

cā apud hebr̄os dupliciē dr̄m̄ cōprehendet. Ad magīe ritum fuerebat q̄ ꝑplōs doctus cū de hebraicis sacrīs aliis ꝙ tā testat̄ de pri. ſt̄ z ꝙ sēs. a alīs mutuati ſt̄ a cōmo tacūt. z ut rei futissi cēnt. z arcanā fidē nō vulgā ret. z ne sō q̄s putaret ꝑm̄ auctor hēr̄ cellulas allegandrie medād suo extruxit. q̄b diui ſt eadē ſpiciaret. cū austeus eiusdē ꝑvolomei y papistes. et nō multo ꝑ tpe. Rozephus m̄. tale retulit. q̄ in vna basilica q̄ffutos cōtulisse ſbāt nō ꝓbaſ ſe. Aliud ē em̄ vatē ee. aliud ee mīpretē. Ibi ſpūs uerū ꝓdiat. Ir̄ eruditō. z uoce copia ea q̄ i tēli gut trūſſe. n forte putādo ē tuld eā nomīdi xenodōtis. et plōms pythagorā. d mosē is pthes ſonē afflatū rethorico ſimone ſpū trāſtuliſſe. a alīs de iſdem libē ꝓfanē mīptes. Alīs ꝙplā ſ ſpūs ſcī testiō. tcrunt. et q̄ illi tacūt. hm ſpūm ee mentiā ſi. Ad q̄ dāna. uetēs. a ꝑme. Ex ꝑporū studia i dō. q̄m q̄ poſſit labīm. Illi mīpetati ſunt. an aduentū xp̄i. z q̄ nesciebant dubys ꝓfebāt ſm̄ ſ. Nos post pa. z ꝓ. ē nō tā ꝓphiaz q̄m hyſtoriā ſcīpm̄. Alīe em̄ auctā alī uisa narrāt. Ad melius i tellīgenā. melā. z ꝓfermā. Iudi i ē emle obtātuā. z auſtulbā nō dānā. nō reꝓbedo hēr̄. Ex. ōſtdent. cuius illis aplos ꝓfero. Ystorū oē m̄ē. ſonat. q̄ an ꝓphiaz mīē ſpūa. cā. māz. uitos legeſ. Ad hēr̄ vltimū pene gdū mīpretes tenet. Ad liuoē. tegrus. Ad mīpteū. aūs gē

me gatus. Eraibi. ihīſloē uidet. ē. et. ē. mīvera hebōs duſtaū. vibū. mſtōs. g ſule. Ad illi. hrit. dr̄. tu codices nō hēnt. Aliud ē ſi q̄ ſe poēa. ab aplis. vſurpā. testiō. ꝓbaunt. z emēdat. dr̄. ſt̄ exēpla. latīa. q̄ gr̄ā. gr̄ā. q̄m hebrea. vm̄ cōſtitu. i. vndē. h. ſ. liūt. te depicor. deſidh. hrime. ut q̄ me tātū opus ſubie ſtā. ſti. z agenesi. exordiū capē. ōd. mb. iuues. q̄ poſſim. eod. ſpū. q̄. ſipta. ſt̄. lib̄. m latinā. eos. trāſ. ferre. sermonem.

In principio creauit de celū z terrā. terra autē erat inānis z uacua. et tenebre erāt sup faciē abyſſi. z ſpūs dn̄ ferebat sup aq̄s. Dixit q̄ dē. Fiat lux. z facta ē lux. Et vidit dē lucē q̄ eēt bā. z diuisit lucē a tenebris. appellauit q̄ lucē diē. et tenebās noctē. Factūq̄ ē vespe et mane dies vn̄. Dixit q̄ dē. Fiat firmamētū i medio aq̄rū. z diuidat aquas ab aquis. Et fecit dē firmamētū. diuisitq̄ aq̄s q̄ erāt sub firmamēto ab his q̄ erāt sup firmamētū. Et ſtim ē ita. Vocauit q̄ dē firmamētū celū. Et ſtim ē vespe z mane dies ſcdus. Dixit quo dē. Congregent aq̄ q̄ sub celo ſt in locū vn̄. z appeat arida. Factūq̄ ē ita. Et vocauit dē aridā terrā. congregationesq̄ aq̄rū appellauit maria. Et vidit dē q̄ eēt bonū. Et ait. Germinet terra herbā viridē z facientē semē. z lignū pomiferū faciēs fructū iuxta genus suū. cuius semē in semetipō sit sup terrā. Et ſtim ē ita. Et protulit terra herbā viridē z affrentē semē iuxta genus suū. lignūq̄ faciēs fructū. et habēs vnūq̄dq̄ semē sm̄ speciē suā. Et vidit dē q̄ eēt bonū. Factūq̄ ē vespe z mane dies tertius. Dixit aut dē. Fiant luminaria in firmamēto celi. z diuidāt diē ac nocte. z sint in signa z tpa z dies z annos. z ut luceāt in firmamēto celi. et illuminent terrā. Et ſtim ē ita. Fecitq̄ dē duo magna luminaria. luminare maius ut ꝑesset diei. z luminare minus ut ꝑesset nocti. et stellas. Et posuit eas in firmamēto celi. ut lucerent sup terrā. et ꝑessent diei ac nocti. z diuidērent lucē ac tenebās. Et vidit dē q̄ eēt bonū. Et factū ē vespe z mane dies quartus. Dixit etiā dē. Producat aq̄ reptile aie viuētis et

Incipit liber ymnorum vel soliloquiorum dauid
prophete. Psalmus primus de incarnacione xpi

Beatus vir
qui non
abiit in con
silio impi
orum et
in via pec
catorum
non stetit
Et in ca
tedra pe
stilencie
non sedit
Sed in
lege domi
voluntas
eius Et
in lege eius medita
bitur die ac nocte
Et erit tanquam li
gnum quod plantatur
est secus decursus
aquarum Quod fru
ctum suum dabit in
tempore suo Et foli
um eius non defluet.
Et omnia quecumque
faciet prosperabuntur.
Non sic impii non
sic sed tanquam pulvis
Quem proicit vent
a facie terre Ideo non
resurgunt impii in
iudicio Neque pecca
tores in consilio iu

Ll quadam regi
one ut dicit iacobꝰ
cum bubonibꝰ nas
cuntur pũ. Sicꝫ
autẽ sine bubone
nascẽ. matẽ eoꝝ cũ
adultera iudicãt. t
quasi alienigena
concipere a marito repudiantur.

In quibꝺam regio
nibꝰ. t maxime i ẽ
mis burgundie ptibꝰ
cis alpes quedam sunt
mulieres. guttur ma
gnũ usq; ad ueru rem
prensum tamq; anseram seu alicuꝫ butam
amplus habentes.

Homines enim
sunt tantas
indolis frumas hꝫ
beues ut q; quicũ
q; sanguinem eoꝝ
porum cẽ deberet
gubꝫ abstinere. et
inter hoc uelut nam parum sunt.

Emmas t surdas
muti t surdi in
fantes pariuntur. t de
lepra lepros infan
tes sepe nascuntur nũ
tamen ee eos ceu ul
ce mutilatos mutilatꝫ. l' ee manochis mono

Homines qui ẽ
dam siluestres
in pꝫis orientis ẽp
ti sunt. i siluis. qui
postq; uiter homi
nes uenerabant mã
ducare reuentes mordebant. l' euadebant.

Homines etiam hermofrodite i ran
cia uisi sunt masculini sexꝰ. t femini.

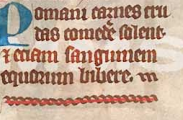

Romani cenes cru
das comedẽ solent.
t etiam sanguinem
equorum bibere.

Hominũ genꝰ
in silua est ubi
cũmonius i cendi
um legitur. qui u
nũ oculum sb aligni
ma fronte ad cirpi
magnitudinẽ hꝫ
t dicuntur cclopides
hꝫ tante altitudinis sunt ut p cerrimaꝫ
arborum longitudiem excedant. t hꝫ san
guine uesuntur. dicitur etiam q; unus
eorum in antro resupinus iacens una ma
nu duos uiros tenens crudos manducabꝫ.

Mandibus ptibꝰ
puella regna est. qm
unde fluuiorum gur
gites ab oceano ter
ris aduecerant igno
tatur. nullo rat tam
aut mortuam. que
erat quinquaginta
cubitorum i longi
tudine. t in ter hu
meros quatuor cu
bitorum. tantidi
nis habuit. pur
purea indutꝰ ẽ
clamyde.

Herculis magnitu
dinem mirantur
mnes. mirantur et
arma eius post deuic
tum mundum bellis
ac sanguine arcus i sig
num uictorie colump
nas. iure magnitudis
eorndem terreni mars.
ac post omnia mortu
rum se uidens. flamis se ifudit. obruẽdum.

Hoies quida ipsi ianꝫ
qui se statẽ medios t occi
dentem lucem ueluti hucq
ne ardentes.

Hominũ genꝰ
formosum ual
de in oriente est iuxta
oceanum. t est causa
qua carnes crudas
t mel optimum
comedunt.

Homines petꝰ
sunt in insula
tereannis fluui. qui
alibꝫ capitibus nas
cuntur. quos cynyphā
gos appellant grec. t
octo pedum altitudis.
t tota offa capitis in pectore gerunt. nisi
q; humeris oculos habent.

Homines quidꝫ
sunt in barbarã
fluuio hitantes eoꝝ
muri caudas hites
altitudinis. xij. pedũ
sine hirsuta. t naso lõ
go. et corpore mag
lento.

Colosus homo fuit monstruosus q;
omnium fluuius tyberis cogere non
potuit. t mare p multa spacia rubro sangꝰ
ne infecit ut dicit adelmus. Huius tem
plum t statua facta est. que a nomine eiꝰ
colosus dicitur. Secundum q; lucanus
t multi alii testantur. constat i thessalo
nia gygantes plurimos extitisse. tta qđ a
theutano gygante maximo nomẽ theu
tonia sortitur. Unde lucanus. Placabãt
sanguine theutam. Hus sepulchrum u
rtis dambium fluuium i nulla que dicit
stephani. ad duo miliaria pe wyen
nam i austria nonnulli ee dixerunt. qđ in
longitudine non aginta quinq; milia con
tinet. t eo ossa posse uideri que omnẽ ẽmina
nonem humanã excedant. Testam nõ cap
ns tante magnitudinis hũc ee constat. ut
aliquis manu suos gladios cum capulis
apprehendens eos uinat capite. ut tamen nõ
attingat tele pedes. Dentes uõ hũc plꝰ qm
latitudem palme. Urbs wyena ciuitas

austrie inclitate cerca testatur. Explꝫ
liber de monstruosis hominibꝫ. Incipit
capitulꝫ de animalibꝫ quadrupedibꝫ.

Generaliter de quadrupedibꝫ.

Asinus
Ay silueꝰ
Ay domesticus
Alce
Anabulla
Alces
Haljume
Ana.
Bubalus
Bonachus
Camelus
Canis
Castor l' filꝰ
Cama
Calopus
Camelopardꝰ
Capra
Capreol' l' rubicap'
Catus
Cefisa
Cervus
Chymera
Cyrogrillꝰ
Cimiaꝰ
Cricetus
Corocrotes
Cachapleba
Mamma
Dãmula
Duran
Daxus
Elephas
Equus
Equitãus
Esale
Hemiones
Hemra
Ermanus
l' ermus
Ermmus
Falena
Furmalus.

MMSB

[illegible]

Ecce necessitas gravitate [illegible] quisquis [illegible] quibus [illegible]

Pro moribus eorum cum quibus vivimus

Quisquis alimentis uti debemus [illegible]

[illegible]

Ecce quibus oportet sacerdotem esse ornatum moribus [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ecce [illegible]

[illegible]

Ecce [illegible]

[illegible]

Prezentace rukopisů (výstavy, výzkum)

- originál
  - trojrozměrný, živé barvy
- maketa („umělecká kopie“)
  - zpravidla jen kašírovaná dvoustrana
- faksimile
  - nápodoba (*fac simile*, udělej podobně) trojrozměrného kodexu
  - tisk ofsetem, dnes barevně
  - obyčejně doplňující svazek s komentářem
- digitální faksimile
  - dvourozměrná digitální fotografie originálu

Vyšehardský kodex – digitální faksimile

- Praha, Národní knihovna ČR, XIV A 13, digitální kopie

- porovnání: evangelista Matouš – Zlatý kodex ze sv. Jimrama, kolem 870 (evangeliář, ne evangelistář)
  - München, Bayerische Staatsbibliothek, Clm 14000, digitální kopie

3: V D 24*

2: XIV A 13*

2

Dotaz do Manuscriptorium: Shelfmark: **XIV A 13***

1 - 2

Vyšehradský kodex

XIV.A.13; Národní knihovna České republiky; Praha; Česko

Zdroj: Obrazový repozitář NK ČR

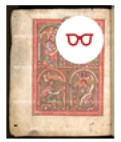

Vyšehradský kodex

XIV.A.13; Národní knihovna České republiky; Praha; Česko

Zdroj: Národní knihovna České republiky- Truhlář 4

1 - 2

XIV.A.13

Vyšehradský kodex

XIV.A.13; Národní knihovna České republiky; Praha; Česko

Zdroj: Obrazový repozitář NK ČR

Souhrn | Detailní popis | Digitální kopie (221) | XML

strahách trnu jsou umístěny litery alfa a omega. Nad a pod mandorlou se tanne vzdy uzky prun zlate vzorovane hedvábné látky, na vnější straně vazby velmi odřený. Hřbet je prasklý.

Historie

Vznik

Závěry nejnovější české literatury předpokládají, že Vyšehradský kodex byl psán a zdoben v prostředí bavorské klášterní školy s využitím dalších impulsů. Mnohé výtvarné a ikonografické prvky výzdoby nevylučují, že byl vytvořen v řezenském skriptoriu. Kodex patrně vznikal od sedmdesátých let 11. století a byl urychleně dokončen k příležitosti královské korunovace **Vratislava II.** v roce 1086. Samotným dárcem rukopisu pak byly pravděpodobně české benediktinské kláštery v Břevnově a Ostrově, snad za spoluúčasti olomouckého biskupa Jana.

Poznámka Certainty: high.

Provenience

Snad od doby korunovace **Vratislava II.** byl rukopis uložen na Vyšehradě. Možná od roku 1228, kdy proběhla v Praze další královská korunovace, byl pak uchováván u katedrálního kostela sv. Víta (na zadním přídeští je rukou 13. století poznámka *De Wisegrad*). V 17. století byl z jeho knihovny přenesen do knihovny rodiny Dlouhoveských. V roce 1613 byl patrně ještě uložen na Pražském hradě (zápis na f. 24r uvádí jméno malíře **Daniela z Květné** a letopočet 1613 - tento malíř snad renovoval některé obrazy rukopisu a v l. 1612-1614 se podílel i na opravách a doplnění výzdoby svatováclavské kaple katedrály sv. Víta). Do Dlouhé Vsi byl snad odvezen roku 1619, aby byl uchráněn před kalvíny. V roce 1728 patřil do knihovny Arcibiskupského semináře v Praze (srv. zápisy na f. 1r : *Bibliothecae Dlauhowes.* , *Liber Ecclesiae Wissehradensis acceptus autem ex bibliotheca MSta S. Met. Prag. Ecclesiae. Nunc vero bibliothecae Seminarii Archiepiscopalis Pragensis est: anno MDCCXXVIIIvo*).

Čtečka

Úvod

Galerie

Detailní obrazy

Katalog

Další

Otevřít IIIF manifest

Přepnout do Miradoru

Vyšehradský kodex

1) Evangeliarium

Physical description highlights

Vyšehradský kodex

Powered by Gulliver
manuscriptorium@12.108.1

Sbalit

Čtečka

Úvod

Galerie

Detailní obrazy

Katalog

Další

Otevřít IIIF manifest

Přepnout do Miradoru

Vyšehradský kodex

1) Evangeliarium

Physical description highlights

Vyšehradský kodex

68r (138 / 221)

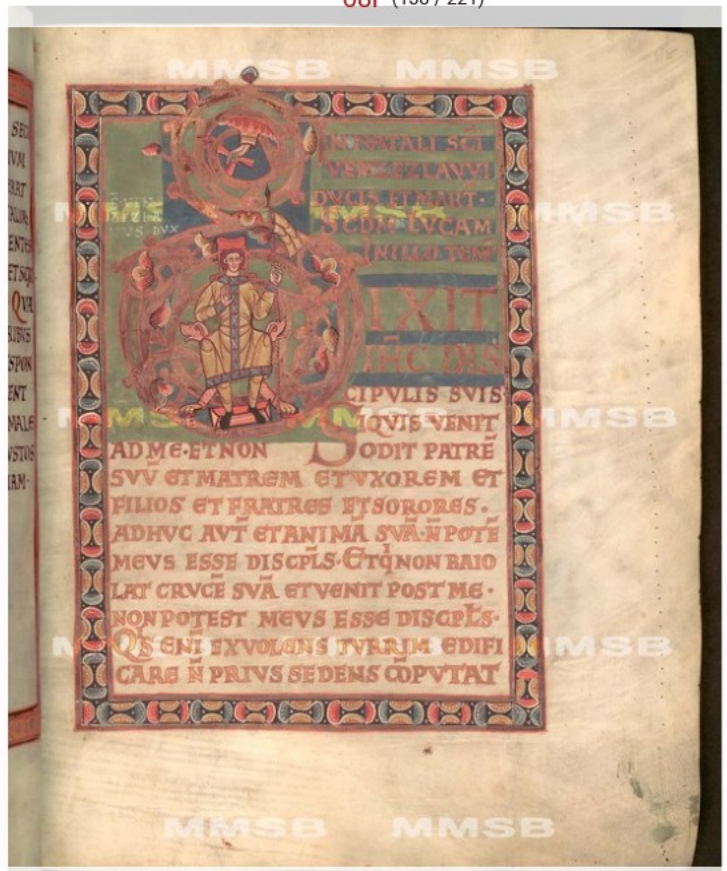

67v

68v

3v 64r 64v 65r 65v 66r 66v 67r 67v 68r 68v 69r 69v 70r 70v 71r 71v 72r 72

Powered by Gulliver
manuscriptorium@12.108.1

Sbalit

Čtečka

Úvod

Galerie

Detailní obrazy

Katalog

Další

Otevřít IIIF manifest

Přepnout do Miradoru

Vyšehradský kodex

1) Evangeliarium

Physical description highlights

Powered by Gulliver
manuscriptorium@12.108.1

Sbalit

Der Codex Aureus der Bayerischen Staatsbibliothek in München. 1/5

Vyšehradský kodex

Závěry

- kniha je zároveň médium a artefakt
- podoba knihy vypovídá o jejím užití (funkci ve společnosti)
- rukopis jako unikát je odraz sociálního prostředí, ne text jako archetyp

V příští hodině

se budeme věnovat vzniku a podobě středověké rukopisné knihy.

Materiály k hodině v Moodlu

- Základní pojmy
- Rukopisy podle obsahu
- Domácí úkol
- K dalšímu studiu

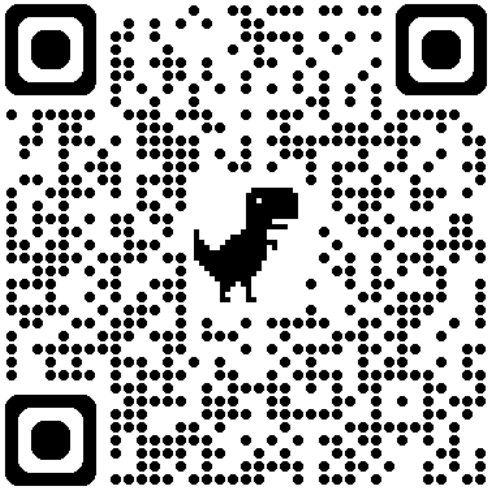

Děkuji vám za pozornost